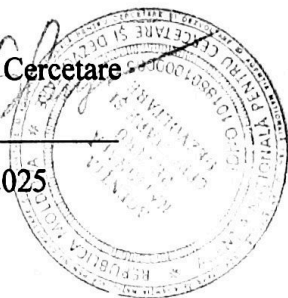

RECEȚIONAT

Agenția Națională pentru Cercetare
și Dezvoltare

2025

RAPORT ȘTIINȚIFIC FINAL

privind implementarea proiectului din cadrul concursului
Programe de postdoctorat pentru anii 2024-2025

Proiectul Viata cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și economice (1944-1961)

(titlul proiectului)

Cifrul proiectului 24.00208.0807.09/PD

Prioritatea strategică Provocări societale

Rectorul organizației

Alexandra Barbăneagră

Președintele Senatului

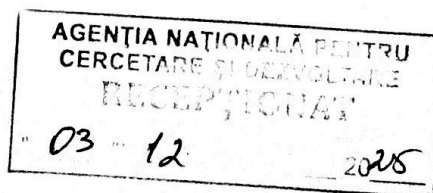
Alexandra Barbăneagră

Conducătorul proiectului (postdoctorandul)

Adrian Dolghi

Chișinău, 2025

No 460

CUPRINS:

1. Scopul proiectului deus la concurs.....	3
2. Obiectivele.....	3
3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor	4
4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor	5
5. Rezultatele obținute	7
6. Diseminarea rezultatelor la foruri științifice.....	11
7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului	17
8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului.....	18
9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului	19
10. Dificultăți în realizarea proiectului: financiare, organizatorice, legate de resursele umane	19
11. Recomandări, propuneri.....	19
12. Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în limba română și în limba engleză (Anexa 1).....	20
13. Lista lucrărilor științifice, publicate în anul 2024-2025 (Anexa 2)	22
14. Executarea devizului de cheltuieli din contractul de finanțare pentru anul 2025 (Anexa 3)	26

1. Scopul conform proiectului depus la concurs (obligatoriu).

Pentru anul 2024 au fost planificate 4 etape ce urmăresc scopurile:

- I. Documentarea științifică a cercetării structurilor vieții cotidiene din RSS Moldovenească în anii 1944-1961
- II. Valorificarea materialului documentar și empiric în cercetarea structurilor vieții cotidiene: munca și alimentația în RSSM
- III. Cercetarea timpului liber, a odihnei și vestimentației în RSS Moldovenească în calitate de structuri ale cotidianului.
- IV. Sinteza rezultatelor cercetării

2. Obiectivele (obligatoriu).

Rezultatele cercetării vor realiza scopul și obiectivul general de cercetare prin implementarea obiectivelor specifice și operaționale:

- I. Elaborarea suportului teoretico-metodologic al cercetării și documentarea științifică a subiectelor propuse.
  - Analizarea abordărilor teoretico-metodologice și istoriografice ale cercetării istoriei vieții cotidiene în RSS Moldovenească și a antropologiei istorice a „sovieticității”.
  - Elucidarea istoriografiei, a aspectelor teoretice și metodologice specifice cercetării istoriei copilăriei sovietice în RSSM.
  - Identificarea și evaluarea suportului documentar disponibil pentru cercetarea vieții cotidiene din RSS Moldovenească, inclusiv sursele primare și secundare relevante.
- II. Cercetarea procesului de sovietizare a vieții cotidiene din RSS Moldovenească în anii 1944-1953.
  - Analiza și relevarea caracteristicilor oficiale ale modului de viață sovietic, a influențelor asupra vieții cotidiene a populației din RSS Moldovenească.
  - Investigarea procesului de transformare a mediului rural din RSS Moldovenească în perioada 1944-1953, cu concentrare asupra aspectelor cotidiene și social-economice.
  - a procesului de implementare și răspândire a modului de viață sovietic în mediul urban al RSS Moldovenească, cu analiza impactului asupra vieții cotidiene în orașe.
- III. Realizarea sintezei cu privire la viața cotidiană a copiilor în contextul realităților social-economice și politice postbelice
  - Investigarea concepțiilor și valorilor asociate copilăriei sovietice și analizarea modului în care acestea au influențat viața cotidiană a copiilor în RSS Moldovenească.
  - Analiza impactului organizațiilor și propagandei comuniste asupra copiilor din RSS Moldovenească și modul în care acestea au contribuit la modelarea vieții cotidiene a copiilor.
  - Investigarea vieții cotidiene a copiilor preșcolari în instituțiile de educație timpurie, a rolului acestor instituții și a experiențelor copiilor în cadrul lor.
  - Analiza vieții cotidiene a copiilor în instituțiile de învățământ, evidențiind influențele ideologice și sociale asupra experienței lor.
- IV. Investigarea și analiza detaliată a modului în care ideologia oficială și ceremonialul sovietic au pătruns și manifestat în viața cotidiană a populației RSSM în anii 1944-1961.
  - Investigarea instituției căsătoriei și a familiei în RSS Moldovenească.

- Investigarea practicării sărbătorilor oficiale cu caracter ideologic în localitățile rurale și urbane din RSS Moldovenească.
- Evaluarea impactului ideologiei asupra vieții cotidiene, cu accent pe modul în care aceasta a modelat diferite aspecte ale vieții populației. V. Relevarea și examinarea în profunzime a structurilor și componentelor vieții cotidiene din RSS Moldovenească.
- Analiza transformărilor culturale și sociale legate de locuință în mediul rural și urban în perioada 1944-1961.
- Investigarea muncii ca element central al vieții cotidiene și evaluarea modului în care munca a fost organizată și percepută de către populație.
- Analiza organizării sistemului de alimentație publică.
- Investigarea timpului liber și odihnei în RSS Moldovenească.
- Evaluarea transformărilor legate de vestimentația populației rurale și urbane, inclusiv producția și distribuția hainelor.

3. Acțiunile planificate pentru realizarea scopului și obiectivelor (obligatoriu)

Etapa I (2 ianuarie – 30 iunie 2024)

- ✓ Cercetări ale fondurilor Arhivei Naționale a Republicii Moldova, Arhivei Organizațiilor Social Politice, a Arhivei orașenești din Bălți, a celor raionale din Glodeni, Ștefan-Vodă, Cahul.
- ✓ Elaborarea chestionarului de intervievare a respondenților.
- ✓ Intervievarea a 50 de respondenți din diferite regiuni ale țării (Chișinău, Glodeni, Ștefan-Vodă, Cahul, Bălți, ce au avut diverse ocupații, și care au activat în anii 1944-1961.
- ✓ Cercetarea și sistematizarea documentelor și a materialului empiric colectat. Valorificarea materialului documentar și empiric prin elaborarea unui articol științific la tema: „impactului ideologiei asupra vieții cotidiene”, propus pentru publicare la o revistă indexată SCOPUS.
- ✓ Diseminarea rezultatelor științifice la 2 conferințe științifice internaționale.

Etapa II (1 iulie – 31 decembrie 2024)

- ✓ Elucidarea în cadrul a 2 articole științifice propuse spre publicare în reviste indexate internațional referitoare la cotidianul oamenilor muncii în mediul rural și cel urban, alimentația publică.
- ✓ Sistematizarea și prelucrarea materialelor documentare și empirice și includerea în manuscrisul Volumului de documente.
- ✓ Sinteza rezultatelor obținute și formulare concluziilor și recomandărilor preliminare.

Etapa III (2 ianuarie – 30 iunie 2025)

- ✓ Cercetarea timpului liber și a odihnei populației RSSM în baza documentelor de arhivă, istoriografice, presa timpului, materialelor foto-documentare

- ✓ Analiza surselor documentarea a articolelor din presa periodică din perioada de referință în vederea identificării transformărilor vestimentare la populația din RSSM.
- ✓ Sistematizarea materialelor rezultatelor cercetării structurilor vieții cotidiene în cadrul manuscrisului monografiei: „Viața cotidiană în RSS Moldovenească între tradiție și „modernizare” (1944-1961)”
- ✓ Diseminarea rezultatelor științifice la 2 conferințe științifice internaționale cu publicarea materialelor conferinței.

Etapa IV (1 iulie – 31 decembrie 2025)

- ✓ Îmbinarea rezultatelor obținute anterior implementării proiectului (cuprinse în 80 % ale lucrării la data depunerii) cu rezultatele obținute pe parcursul implementării cuprinse în compartimentele noi elaborate.
- ✓ Evaluarea transformărilor legate de vestimentația populației rurale și urbane, inclusiv producția și distribuția hainelor.
- ✓ Determinarea impactului realităților social-economice și politice asupra vieții cotidiene, constituirii unei mentalități specifice, stereotipuri, prejudecăți.
- ✓ Analiza interacțiunii și interdependenței dintre structurile cotidianului și formelor de manifestare. • Elaborarea concluziilor generale referitoare la viața cotidiană în RSSM.
- ✓ Diseminarea rezultatelor la 2 conferințe internaționale.

4. Acțiunile realizate pentru atingerea scopului și obiectivelor

Acțiunile realizate în anul 2024

- ✓ Au fost desfășurate cercetări în fondurile Agenției Naționale a Arhivelor în Direcția Generală Arhiva Națională au fost cercetate fondurile: R-2854 - *Ministerul Construcțiilor al R.S.S.M.*; 2857 - *Ministerul Industriei Cărnii și a Laptelui al R.S.S.M.*; *Trustul orășenesc Chișinău al ospătărilor, cantinelor, restaurantelor și a cafenelelor*; 3090- *Ministerul Sănătății al R.S.S.M.*, *Din cadrul Direcției Arhiva Organizațiilor Social Politice au fost studiate fondurile A-51 – Comitetul Central al PC(b)M*; 7 - *Comitetul Județean Bălți al PC(b)M*; 12 - *Comitetul orășenesc Chișinău al PCM*; *Comitetul raional Grigoriopol al PCM și organizațiile lui primare de partid*; *Comitetul raional Glodeni al PCM și organizațiile lui primare de partid*.

În total au fost cercetate au fost cercetate 300 de dosare de documente; au fost digitalizate 500 de documente; 193 documente au fost incluse în Volumul de documente.

- ✓ A fost elaborat 1 chestionar de interviu a respondenților. Au fost interviuate 50 de persoane. Rezultatele chestionării vor fi valorificate în cercetare.
- ✓ Au fost cercetate și sistematizate documentelor și a materialului empiric colectat. A fost elaborat un articol științific și expediat spre publicare la revista indexată SCOPUS Transilvania:

DOLGHI, A. Documentarea vizuală în cercetările istorice și etnologice din Basarabia și Republica Moldova (sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului XXI). In: ” Transilvania, 2024, nr. 9, p.76-89. ISSN: 0255-0539.

- ✓ Rezultatele cercetărilor au fost diseminate în total la 10 manifestări științifice naționale și internaționale.
- ✓ Au fost elaborate trei articole științifice și propuse spre publicare în reviste și culegeri ale manifestărilor.

DOLGHI, A. *Transformările în vestimentația populației rurale din RSS Moldovenească în anii 1944-1961*. În: Conservarea și valorizarea moștenirii culturale. Studii și articole. Lucrările Conferinței cu participare internațională Patrimoniul cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural, Baia Mare, 20-23 septembrie 2023 cu ocazia marcării a 20 de ani de la semnarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial. Natalia Lazar, Delia Suiogan, Monica Mare (coordonatori). Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2024, p. 144-156. ISBN: 978-606-537-740-0.

DOLGHI, A. Viziuni asupra cotidianului în opera științifică și literară a lui Mircea Eliade. In: Probleme sensibile și controversate ale societății contemporane: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională, Chișinău, 25-26 octombrie 2024, coordonatori: Valentina Ursu, Larisa Noroc. Chișinău : CEP UPSC, 2025, pp. 238-246.

DOLGHI A. Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961. In: Anuar Acta Terrae Fagarasiensis, 2024, XIII, p. 352-367. ISSN 2285 – 5130.

- ✓ Materialul documentar cercetat, descifrat. 193 de documente au fost traduse din limba rusă în limba română.
- ✓ A fost elaborat studiul introductiv al volumului de documente în baza documentelor incluse în Volum.
- ✓ A fost efectuată sinteza rezultatelor obținute și formulate concluziile preliminare. În baza acestor concluzii a fost elaborată încheierea la Volumul de documente publicat.

Acțiunile realizate în anul 2025

- ✓ Au fost desfășurate trei deplasări de cercetare în localitățile Trușeni, Ialoveni, Văsieni la muzeele raionale unde au fost cercetate colecțiile de fotografii, au fost identificate și digitalizate fotografii referitoare la timpul liber și viața cotidiană în RSSM.
- ✓ A fost cercetate numerele ziarului „Moldova Socialistă” în anii 1944-1961 și modul de reprezentare a vieții cotidiene.
- ✓ Au fost cercetat materialul documentar referitor la timpul liber în RSSM.
- ✓ A fost elaborat 1 paragraf al tezei referitor la impactul ideologiei și propagandei asupra timpului liber.
- ✓ Au fost cercetate numerele ziarului „Moldova Socialistă” în anii 1944-1961 și modul de reprezentare a vieții cotidiene.
- ✓ A fost cercetat materialul documentar referitor la transformările vestimentare în RSS Moldovenească
- ✓ A fost elaborat 1 paragraf al tezei referitor la transformările vestimentare în RSSM.

- ✓ A fost relevat timpul liber și odihna populației RSSM în cadrul unui sub compartiment al tezei.
- ✓ A fost desfășurată o expediție de cercetare de teren în Satul Văsieni la Muzeul de Istorie și Etnografie din satul Văsieni, și orașul Ialoveni la „Galeria colecțiilor Petru Costin”, Ialoveni. 5 februarie 2024 – unde au fost identificate materiale utile cercetării.
- ✓ Rezultatele cercetării au fost prezentate în 12 comunicări la 12 manifestări științifice:
- ✓ A fost elaborat un paragraf al tezei referitor la Vestimentația populației în RSS Moldovenească.
- ✓ A fost elaborat și publicat Volumul: Dolghi, Adrian. *Viața cotidiană în RSS Moldovenească : (1944-1961) : Studiu de istorie și antropologie vizuală*. Chișinău: Lexon-Prim, 2025. ISBN 978-9975-173-63-6.
- ✓ Au fost elaborate concluziile generale referitoare la viața cotidiană în RSSM în contextul realităților sociale, economice și politice.
- ✓ A fost elaborată și redactată integral teza de doctor habilitat.
- ✓ A fost elaborată și editată monografia: Dolghi, Adrian. *O istorie socială a vieții cotidiene în RSS Moldovenească : (1944-1961)*. – Chișinău : [S. n.], 2025 (Blitz Poligraf). – 436 p. ISBN 978-5-86654-537-7.

5. Rezultatele obținute (descriere narativă 3-5 pagini) (obligatoriu)

Cercetarea asupra vieții cotidiene în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească (RSSM) între anii 1944 și 1961 se bazează pe o analiză detaliată a documentelor istorice și a lucrărilor teoretice ale unor cercetători de renume, precum Mircea Eliade, Fernand Braudel și Sheila Fitzpatrick, fiecare contribuind la o înțelegere mai profundă a cotidianului în contextul totalitar.

Principalele rezultate sunt următoarele:

Au fost incluse în circuitul științific 193 de documente inedite identificate în fondurile Agenției Naționale a Arhivelor, care au fost traduse în limba română și publicate în Volumul „Viața cotidiană în RSS Moldovenească (1944-1965). Studiu și documente. Aceste vor servi în calitate de surse pentru cercetările următoare în cadrul proiectului. A fost publicată monografia *O istorie socială a vieții cotidiene în anii 1944-1961*.

Au fost elucidate realitățile sociale. Studiul a identificat principalele realități sociale care au definit viața de zi cu zi în RSSM. Acestea includ organizarea socială bazată pe ideologia comunistă, colectivizarea și industrializarea, toate având un impact profund asupra condițiilor de trai ale populației. Regimul comunist a impus un sistem de distribuție centralizat care a dus la lipsuri frecvente de produse esențiale.

Au fost analizate condițiile de trai. În perioada 1944-1961, cetățenii din RSSM s-au confruntat cu dificultăți semnificative în accesul la alimente și locuințe adecvate. Documentele studiate arată că autoritățile reglementau strict accesul la locuințe și că condițiile de trai erau adesea precare, generând tensiuni sociale. De asemenea, propaganda ideologică era omniprezentă, influențând nu doar educația, ci și relațiile interumane.

Sistemul de aprovizionare prin cartele alimentare a fost studiat ca o formă de control al resurselor în condițiile de penurie generală. Cercetarea a evidențiat dificultățile în distribuția

echitabilă a produselor, precum și fenomenele de corupție și speculație care au agravat lipsurile populației.

Prin cercetarea rechiziționării produselor agricole a fost demonstrate presiunile economice exercitate asupra populației rurale, inclusiv abuzurile administrative și efectele acestora asupra stării materiale a țăranilor.

A fost constatat că dezvoltarea industrială și „dezghețul hrușciovist” au fost puncte cheie în îmbunătățirea condițiilor de trai. Creșterea producției industriale și investițiile în industrie au contribuit la restabilirea economiei postbelice.

Au fost documentate eforturile de modernizare a infrastructurii educaționale, culturale și sanitare, care, deși limitate de resurse insuficiente, au avut un impact pozitiv asupra nivelului de alfabetizare și a accesului la servicii medicale.

Cercetarea problematicii spațiului locativ și a condițiilor de trai: Cercetarea a reliefat criza locativă acută, caracterizată prin aglomerare și condiții sanitare precare. Măsurile întreprinse de autorități pentru construcția de locuințe au fost insuficiente pentru a răspunde cererii, menținând tensiunile sociale în mediul urban.

Studiul a subliniat dificultățile în aprovizionarea cu îmbrăcăminte și încălțăminte, influențate de prioritățile economice ale regimului. În pofida extinderii producției industriale, calitatea și cantitatea mărfurilor au rămas insuficiente pentru a satisface nevoile populației.

Au fost documentate intervențiile Partidului Comunist în viața privată a cetățenilor, inclusiv în aspecte precum căsătoria, comportamentul personal și educația. Controlul strict și propaganda au fost folosite pentru a modela identitatea și gândirea cetățenilor conform idealurilor comuniste.

A fost elucidat cu populația s-a adaptat în condiții de constrângere. În ciuda dificultăților, populația a demonstrat reziliență, dezvoltând strategii de supraviețuire și adaptare. Cercetarea a evidențiat modul în care indivizii au navigat restricțiile și au găsit soluții ingenioase pentru a-și menține existența în condiții de austeritate.

Au fost analizate distincțiile între timpul sacru și timpul profan, așa cum sunt prezentate în lucrarea lui Mircea Eliade, „Sacru și profanul”. S-a evidențiat că timpul sacru este asociat cu sărbătorile și ritualurile importante, în timp ce timpul profan se referă la activitățile zilnice. În Uniunea Sovietică, sărbătorile civile au fost transformate în instrumente de control al timpului liber, având scopul de a promova valorile comuniste și de a reglementa activitățile cetățenilor

Au fost documentate metodele prin care organizațiile de partid au exercitat un control strict asupra activităților recreative. Au fost monitorizate evenimentele culturale și recreative pentru a asigura conformitatea cu ideologia comunistă. De exemplu, în perioada sărbătorilor, au fost organizate dansuri și spectacole artistice menite să promoveze unitatea și loialitatea față de Partidul Comunist

Cercetarea condițiilor de trai ale țăranilor a relevat dificultățile economice cu care s-au confruntat țăranii din RSS Moldovenească între anii 1944-1949. Politicile fiscale restrictive și infrastructura deficitară au dus la o stare generală de austeritate. Au fost raportate cazuri de foamete organizată și nemulțumiri legate de rechiziționările forțate ale produselor agricole.

S-a investigat impactul colectivizării asupra agriculturii din Basarabia. Procesul a fost marcat de rezistența țăranilor și represiuni severe, culminând cu deportări în masă. Până în 1950, 80% din

echitabilă a produselor, precum și fenomenele de corupție și speculație care au agravat lipsurile populației.

Prin cercetarea rechiziționării produselor agricole a fost demonstrat presiunile economice exercitate asupra populației rurale, inclusiv abuzurile administrative și efectele acestora asupra stării materiale a țăranilor.

A fost constatat că dezvoltarea industrială și „dezghețul hrușciovist” au fost puncte cheie în îmbunătățirea condițiilor de trai. Creșterea producției industriale și investițiile în industrie au contribuit la restabilirea economiei postbelice.

Au fost documentate eforturile de modernizare a infrastructurii educaționale, culturale și sanitare, care, deși limitate de resurse insuficiente, au avut un impact pozitiv asupra nivelului de alfabetizare și a accesului la servicii medicale.

Cercetarea problematicii spațiului locativ și a condițiilor de trai: Cercetarea a reliefat criza locativă acută, caracterizată prin aglomerare și condiții sanitare precare. Măsurile întreprinse de autorități pentru construcția de locuințe au fost insuficiente pentru a răspunde cererii, menținând tensiunile sociale în mediul urban.

Studiul a subliniat dificultățile în aprovizionarea cu îmbrăcăminte și încălțăminte, influențate de prioritățile economice ale regimului. În pofida extinderii producției industriale, calitatea și cantitatea mărfurilor au rămas insuficiente pentru a satisface nevoile populației.

Au fost documentate intervențiile Partidului Comunist în viața privată a cetățenilor, inclusiv în aspecte precum căsătoria, comportamentul personal și educația. Controlul strict și propaganda au fost folosite pentru a modela identitatea și gândirea cetățenilor conform idealurilor comuniste.

A fost elucidat cu populația s-a adaptat în condiții de constrângere. În ciuda dificultăților, populația a demonstrat reziliență, dezvoltând strategii de supraviețuire și adaptare. Cercetarea a evidențiat modul în care indivizii au navigat restricțiile și au găsit soluții ingenioase pentru a-și menține existența în condiții de austeritate.

Au fost analizate distincțiile între timpul sacru și timpul profan, așa cum sunt prezentate în lucrarea lui Mircea Eliade, „Sacru și profanul”. S-a evidențiat că timpul sacru este asociat cu sărbătorile și ritualurile importante, în timp ce timpul profan se referă la activitățile zilnice. În Uniunea Sovietică, sărbătorile civile au fost transformate în instrumente de control al timpului liber, având scopul de a promova valorile comuniste și de a reglementa activitățile cetățenilor

Au fost documentate metodele prin care organizațiile de partid au exercitat un control strict asupra activităților recreative. Au fost monitorizate evenimentele culturale și recreative pentru a asigura conformitatea cu ideologia comunistă. De exemplu, în perioada sărbătorilor, au fost organizate dansuri și spectacole artistice menite să promoveze unitatea și loialitatea față de Partidul Comunist

Cercetarea condițiilor de trai ale țăranilor a relevat dificultățile economice cu care s-au confruntat țăranii din RSS Moldovenească între anii 1944-1949. Politicile fiscale restrictive și infrastructura deficitară au dus la o stare generală de austeritate. Au fost raportate cazuri de foamete organizată și nemulțumiri legate de rechiziționările forțate ale produselor agricole.

S-a investigat impactul colectivizării asupra agriculturii din Basarabia. Procesul a fost marcat de rezistența țăranilor și represiuni severe, culminând cu deportări în masă. Până în 1950, 80% din

gospodăriile țărănești au fost colectivizate, ceea ce a dus la distrugerea modului tradițional de viață al acestora

A fost elucidat sistemul de remunerare în colhozuri. Au fost evaluate condițiile de muncă din colhozuri, unde sistemul „trudozilelor” a fost un instrument central pentru gestionarea forței de muncă. Deși destinat să eficientizeze producția agricolă, acest sistem s-a dovedit ineficient din cauza salariilor mici și a condițiilor precare, generând nemulțumiri în rândul colhoznicilor

Un aspect important ale cercetărilor pe parcursul anului a fost cercetarea fenomenului luptei cu speculația. Pe parcursul cercetării a fost constatat că instaurarea unei societăți fără clase presupunea lichidarea elementelor capitaliste, comerțul liber sub orice manifestare fiind considerat în URSS „speculație” – activitate economică ilegală. Erau considerate legale doar veniturile persoanelor fizice obținute la locul de muncă. Conform dreptului sovietic, „specula” însemna achiziționarea și revânzarea în scopul obținerii de profit a produselor agricole și a bunurilor de larg consum. „Specula” era considerată o infracțiune care încalcă principiile comerțului sovietic și aducea prejudicii intereselor consumatorilor.

Lupta împotriva „speculației” în RSS Moldovenească a implicat o combinație de măsuri administrative, mobilizarea comunității, sancțiuni pentru „speculanți” și eforturi de îmbunătățire a aprovizionării cu produse. Cu toate acestea, provocările economice și sociale au făcut ca aceste măsuri să fie adesea insuficiente, iar fenomenul a persistat în timp. Criminalizarea activității antreprenoriale a dus la formarea unei atitudini negative față de inițiativa privată și mecanismele de piață care au persistat în timp și reprezintă o reminiscență totalitară în mentalitatea populației cu impact asupra vieții economice.

Un alt aspect important al cercetărilor a fost cercetarea Vestimentației în mediul rural din RSS Moldovenească în anii 1944-1961.

Anii postbelici au fost marcați de transformări profunde în toate sferele vieții sociale din RSS Moldovenească, inclusiv în domeniul vestimentației populației rurale. Studiul se bazează pe analiza materialelor etnografice colectate în cadrul expedițiilor de teren desfășurate de cercetătorii etnografi din cadrul Filialei Moldovenești a Academiei de Științe a URSS în anii 1946-1961.

Colectivizarea agriculturii, industrializarea și urbanizarea au avut un impact major asupra modului de viață tradițional din mediul rural. Aceste schimbări s-au reflectat și în domeniul vestimentației, care a cunoscut o evoluție graduală de la portul popular la îmbrăcămintea de tip urban. În perioada imediat următoare celui de-al Doilea Război Mondial, portul tradițional era încă larg răspândit în mediul rural. Începând cu anii '50 ai sec. XX, se observă o pătrundere tot mai accentuată a elementelor vestimentare de tip urban în mediul rural din RSSM. Promovarea noului mod de viață comunist presupunea modele de comportamente, gândire dar și în ce privește aspectul vestimentar, care era diferit de cel tradițional. Detașarea de tradiție a însemnat nu doar modernizarea în stil comunist dar și uniformizarea identității etno-culturale.

Cercetările au subliniat cum politicile comuniste au influențat profund viața cotidiană a cetățenilor din RSS Moldovenească. Transformările sociale și economice au avut un impact durabil asupra identității culturale și spirituale a populației, evidențiind interacțiunea complexă dintre ideologie și realitatea cotidiană.

În anul 2025 a fost analizat procesul de creare a ritualurilor sovietice alternative. Cercetarea a demonstrat că încercările de a substitui ritualurile religioase cu echivalente laice s-au dovedit a fi

problematică tocmai pentru că noile ceremonii erau lipsite de profunzimea simbolică și de dimensiunea transcendentă care confereau sens ritualurilor tradiționale. Adoptarea selectivă unor elemente tradiționale în cadrul ceremoniilor sovietice, precum colacul ritual, grâul, inelele, nașii, confirmă incapacitatea ideologiei comuniste de a crea forme simbolice autentice și revelează necesitatea de a utiliza arsenalul simbolic al tradiției pentru a conferi ritualurilor civile o minimă rezonanță emoțională în rândul populației.

A fost concluzionat că ritualurile funerare au reprezentat cel mai rezistent domeniu la transformările ideologice, înmormântările religioase păstrându-se în mare măsură chiar și în mediul urban. Această rezistență poate fi explicată prin legătura profundă a acestor ritualuri cu concepțiile despre moarte, transcendență și comuniune cu strămoșii, dimensiuni pe care ideologia materialistă nu putea să le substituie credibil. Persistența elementelor tradiționale în ceremonia înmormântării poate fi explicată prin profunzimea arhaică a ritualurilor mortuare, care sunt ancorate în straturi fundamentale ale psihicului colectiv și care mediază relația comunității cu misterul morții. Persistența practicilor religioase în contextul unei persecuții ideologice intense și al riscurilor sociale asociate demonstrează că familia a reușit să funcționeze ca un spațiu de transmisie inter generațională a valorilor tradiționale, rezistând presiunilor statului totalitar. Această capacitate de conservare selectivă a elementelor tradiționale, manifestată prin continuarea botezurilor, a cununiilor religioase și a sărbătorilor creștine în sfera privată, chiar în condițiile în care manifestările publice erau strict controlate, ilustrează resursele de rezistență culturală ale comunităților rurale. Crearea unui cult al eroilor căzuți în război a reprezentat o tentativă de sacralizare seculară, prin care regimul încerca să creeze propriile sale forme de memorie colectivă și venerare, însă aceste practici nu au reușit să elimine complet semnificațiile religioase tradiționale ale morții și ale comemorării.

A fost elucidat controlul ideologic asupra vieții private. Sistemul de verificare a trecutului, originii sociale și comportamentului moral al membrilor de partid și candidaților la intrarea în organizațiile comuniste a creat o societate stratificată în care biografia personală devenea un element determinant al destinului social. Discutarea publică a problemelor de viață privată, inclusiv a relațiilor intime și a conduitei morale, în cadrul ședințelor de partid transforma intimitatea într-un subiect de dezbatere colectivă și judecată politică.

A fost cercetat sistemul extins de educație politică. Acest sistem, cu cercurile de studiu, școlile de partid și seminarele obligatorii, transforma timpul liber al cetățenilor într-un instrument de îndoctrinare continuă. Participarea la aceste activități nu era doar o obligație formală, ci o dovadă permanentă a loialității politice, absența sau dezinteresul fiind interpretate ca semne de atitudine dușmănoasă față de regim.

Invazia propagandei în spațiul domestic, prin intermediul radiodifuzoarelor cu fir care emiteau doar un singur post și care transmiteau în permanență mesaje ideologice, a reprezentat o formă extremă de penetrare a spațiului privat.

Organizarea sistematică a timpului liber prin cluburi, case de cultură și activități recreative supravegheat reprezenta o încercare de eliminare a oricărei forme de sociabilitate spontană și necontrolată. Sărbătorile oficiale, transformate în ocazii de manifestare a loialității politice, pierduseră din semnificația lor comunitară autentică, devenind spectacole rituale în care populația juca rolul de masă entuziastă pentru glorificarea regimului.

Cinematografele și teatrele, transformate în instrumente de propagandă prin selectarea riguroasă a repertoriului, ofereau totuși o formă de evadare din monotonia vieții cotidiene și un spațiu de socializare relativ mai puțin supravegheat decât mitingurile de partid. Activitățile sportive, deși prezentate ca forme de recreere și fortificare fizică, purtau și ele o dimensiune ideologică, fiind integrate în sistemul de întreceri socialiste și utilizate pentru demonstrarea superiorității modului de viață sovietic. Cercurile artistice și grupurile de amatori, încurajate și coordonate de organele de partid, serveau dublului scop de a oferi o formă controlată de exprimare creativă și de a promova valorile estetice oficiale, marginalizând formele de artă populară tradițională considerate retrograde sau purtătoare de semnificații religioase nedorite.

6. Diseminarea rezultatelor obținute în proiect în formă de publicații (obligatoriu) și în formă de prezentări la foruri științifice (comunicări, postere – pentru cazurile când nu au fost publicate în materialele conferințelor)

Conferința Științifică Anuală cu participare internațională. „CERCETARE, INOVARE, DEZVOLTARE”. UPSC „Ion Creangă”, Chișinău, 19 aprilie 2024.

Comunicarea: *Viața cotidiană a muncitorilor din orașul Chișinău în anii 1944-1961.*

Congresul Național al Istoricilor Români: 27-31 august 2024. Suceava. România.

Comunicarea: *Propaganda comunistă versus asigurarea raționalizată cu produse alimentare și mărfuri industriale de larg consum în RSS Moldovenească (1944-1947).*

Congresul Național al Istoricilor Români: 27-31 august 2024. Suceava. România.

Comunicarea: *Aplicarea cunoștințelor și materialelor referitoare la viața cotidiană în RSS Moldovenească în predarea/învățarea istoriei în ciclul gimnazial și liceal: aspecte teoretice și practic.*

Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice. Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”. Făgăraș, România. 4-6 septembrie 2024.

Comunicarea: *Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961.*

Conferința Națională: Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea, Chișinău. Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală. 24 septembrie 2024.

Comunicarea: *Documentarea vizuală în cercetările Institutului Social român din Basarabia.*

Masa rotundă 100 de ani de la constituirea RASS Moldovenești, Asociația Istoricilor din Republica Moldova „A. Moșanu”, Biblioteca Mașională a Republicii Moldova, 10 octombrie 2024.

Comunicarea: *Politica statului sovietic față de copiii orfani în RASSM (1924-1940).*

Conferința științifică Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii Ediția XXXV, dedicată aniversării a 135 de ani de la înființarea Muzeului Național de Etnografie și Istorie Naturală, 23 octombrie 2024.

Comunicarea: *Vestimentația în mediul rural din RSS Moldovenească în anii 1944-1961 (în baza materialului colectat în expedițiile etnografice).*

Conferința științifică națională cu participare internațională. Probleme Sensibile și Controversate ale Societății Contemporane. 25-26 octombrie 2024.

Comunicarea: *Reprezentări ale cotidianului în opera științifică și literară a lui Mircea Eliade.*

The 2nd International Conference "Heritage Capitalisation And Development - Identity, Innovation, Digitalisation, Environment, Awareness And Security" Heritage – Ideas. October 30-31, 2024, Bucharest, Romania.

Comunicarea: *The fight against "speculation" in the Moldovan SSR in 1944-1961.*

Simpozionul Național România Mare: Unitate, continuitate, diversitate și spiritualitate (Huși, România, 28 noiembrie 2024).

Comunicarea: *Utilizarea fotografiei în cercetările etnografice și sociologice din Basarabia (1918-1940).*

Conferința Științifică Anuală a doctoranzilor cu participare internațională „CERCETARE, INOVARE, DEZVOLTARE”, UPSC, 4 aprilie 2025

Comunicarea: *Fenomenul „speculei” și lupta contra acestuia în RSS Moldovenească (1944-1961).*

Masa rotunda 9 Mai între istorie și propaganda, USM, 5 mai 2025.

Comunicarea: „9 mai” în localitățile rurale din RSS Moldovenească - propaganda unei tradiții inventate

Masa rotundă „Semnificația zilelor de 8 și 9 mai 1945 în istoria românilor și a popoarelor europene: clarificări necesare”, AIRM, BNRM, 7 mai 2025

Comunicarea: *Sărbătorirea „Zilei Biruinței” în RSS Moldovenească – un instrument de propagandă și formare a identității sovietice.*

Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie : ediția a 11-a, 23 mai 2025

Comunicarea: *Întregerile socialiste în RSS Moldovenească (1944-1961): „Bățul și Morcovul” muncii sovietice*

Conferința: Al XIX-lea Simpozion de Heraldică, Chișinău, 25 iulie 2025

Comunicarea: *Impactul simbolurilor sovietice asupra vieții cotidiene în RSS Moldovenească în anii 1944-1961.*

Simpozionul științific Mai aproape unii de alții. Despre relațiile polono-române de-a lungul istoriei, 21-22 august 2025, Suceava, România.

Comunicarea: „*Pionierizarea*” copilăriei în R(A)SS Moldovenească, Republica Populară Română| Republica Socialistă România și Republica Populară Polonă: caracteristici comune și deosebiri.

Sesiunea anuală internațională de comunicări științifice. Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat”. 4-5 septembrie 2025. Făgăraș, România.

Comunicările: *Cultura materială a cotidianului sovietic din RSS Moldovenească reflectată în piese de muzeu și în fotografii (1944-1961);*

Aventuri agricole în RSS Moldovenească: cultivarea experimentală a citricelor, smochinelor, ceaiului, bumbacului și altor culturi subtropicale.

Conferința științifică „Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene...”, 23 septembrie 2025, Chișinău.

Comunicarea: *Elucidarea de către B.P. Hasdeu a unor aspecte ale vieții cotidiene în lucrarea Istoria critică a românilor.*

Al XXV-lea Simpozion Internațional despre “*Experimentul Pitești – Reeducarea prin tortură*” – PERT’25 Pitești, 25 - 27 septembrie 2025.

Comunicarea: *Violența și jaful – realități ale cotidianului în procesul reinstaurării puterii sovietice în RSSM (1944).*

Conferința științifică a Muzeului Național de Istorie a Moldovei : ediția a 35-a, 23-24 octombrie 2025.

Comunicarea: *Sistemul de alimentație publică în RSS Moldovenească în anii 1944-1961.*

Conferința științifică „Perspective contemporane de cercetare în etnologie, muzeologie și științele naturii”. MNEIN, 24 octombrie 2025.

Comunicarea: *Universul obiectelor materiale ca sursă de cercetare a vieții cotidiene în RSS Moldovenească (1944-1961)*

Conferința anuală, cu participare internațională Patrimoniul și comunitatea Ediția a IX-a. Baia Mare 2025, 6 -7 noiembrie 2025.

Comunicarea: *Impactul simbolurilor comuniste, prezente în viața cotidiană din RSS Moldovenească în perioada anilor 1944-1961, asupra mentalității populației*

Masa rotundă „Rolul mass-media în confruntarea dintre URSS și Occident în perioada Războiului Rece”, UPS „Ion Creangă” din Chișinău, 9 decembrie 2025.

Comunicarea: *Modelarea imaginii ostile a Occidentului în conștiința tinerei generații din R(A)SSM prin intermediul presei*

Lista publicațiilor din anii 2024-2025 în care se reflectă doar rezultatele obținute în proiect, perfectată conform cerințelor față de lista publicațiilor (a se vedea Anexa 2)

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

DOLGHI, Adrian. *Viața cotidiană în RSS Moldovenească: (1944-1961). Studiu și documente*. Chișinău: S. n., 2024 375 p. ISBN 978-9975-46-955-5.

DOLGHI, Adrian. *O istorie socială a vieții cotidiene în RSS Moldovenească (1944-1961)*. Chișinău : [S. n.], 2025. 436 p. ISBN 978-5-86654-537-7.

DOLGHI, Adrian. *Viața cotidiană în RSS Moldovenească : (1944-1961) : Studiu de istorie și antropologie vizuală*. Chișinău : Lexon-Prim, 2025. ISBN 978-9975-173-63-6.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

DOLGHI. A. Documentarea vizuală în cercetările istorice și etnologice din Basarabia și Republica Moldova (sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului XXI). In: *Transilvania*, 2024, nr. 9, p.76-89. ISSN: 0255-0539.

<https://revistatransilvania.ro/documentarea-vizuala-in-cercetarile-istorice-si-etnologice-din-basarabia-si-republica-moldova/>

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

DOLGHI A. Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961. In: *Anuar Acta Terrae Fagarasiensis*, 2024, XIII, p. 352-367. ISSN 2285 – 5130.

<https://cetateafagarasului.com/wp-content/uploads/26-Adrian-Dolghi.pdf>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

DOLGHI, A. *Transformările în vestimentația populației rurale din RSS Moldovenească în anii 1944-1961*. În: Conservarea și valorizarea moștenirii culturale. Studii și articole. Lucrările Conferinței cu participare internațională Patrimoniul cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural, Baia Mare, 20-23 septembrie 2023 cu ocazia marcării a 20 de ani de la semnarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial. Natalia Lazar, Delia Suiogan, Monica Mare (coordonatori). Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2024, p. 144-156. ISBN: 978-606-537-740-0.

DOLGHI, A. *Transformarea portului tradițional al românilor din RSS Moldovenească ca expresie a politicii naționale a statului sovietic on anii (1944-1991)*. În. Identitate, tradiții și interferențe culturale = Identity, traditions and cultural interferences. Coordonatori: Gherghina Boda, Dumitru-Cătălin Rogojanu, Adrian-Marcel I. Tudor-Drăghici. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2025, pp. 223-244. ISBN 978-606-537-767-7.

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

DOLGHI, A. *Viziuni asupra cotidianului în opera științifică și literară a lui Mircea Eliade*. În: Probleme sensibile și controversate ale societății contemporane: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională, Chișinău, 25-26 octombrie 2024, coordonatori: Valentina Ursu, Larisa Noroc. Chișinău : CEP UPSC, 2025, pp. 238-246.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/228779

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

DOLGHI, Adrian. *Propaganda comunistă versus asigurarea raționalizată cu produse alimentare și mărfuri industriale de larg consum în RSS Moldovenească (1944-1947)*. În: *Congresul Național al Istoricilor Români*. Rezumate ale comunicărilor, Chișinău –Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]. – Chișinău: [S. n.], 2024, p.238-239. ISBN 978-5-36241-280-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212363

DOLGHI, Adrian. *Aplicarea cunoștințelor și materialelor referitoare la viața cotidiană în RSS Moldovenească în predarea/învățarea istoriei în ciclul gimnazial și liceal: aspecte teoretice și practic*. În: *Congresul Național al Istoricilor Români*. Rezumate ale comunicărilor, Chișinău – Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]. – Chișinău: [S. n.], 2024, p.282. ISBN 978-5-36241-280-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212442

DOLGHI, Adrian. *The fight against "speculation" in the Moldovan SSR in 1944-1961*. În: *The 2nd International Conference "Heritage Capitalisation And Development - Identity, Innovation,*

Digitalisation, Environment, Awareness And Security" Heritage – Ideas. October 30-31, 2024, Bucharest, Romania. p. 43-44. (fără ISBN).

https://www.ien.ro/sites/default/files/Heritage-IIDEAS%202024_Book%20of%20abstracts.pdf

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

DOLGHI, Adrian. Documentarea vizuală în cercetările Institutului Social român din Basarabia. In: *Conferința Științifică Națională: Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea*, 24 septembrie 2024, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2024, Ediția 5, pp. 20-21. ISBN 978-9975-172-93-6.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213140

DOLGHI, Adrian. Vestimentația în mediul rural din RSS Moldovenească în anii 1944-1961 (în baza materialului colectat în expedițiile etnografice). In: *Conferința Științifică Națională: Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii*, Ed. Ediția 35, 23 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2024, Ediția XXXV, pp. 28-29. ISBN 978-9975-173-01-8.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215099

DOLGHI, Adrian. Întrecerile socialiste în RSS Moldovenească (1944-1961): „Bățul și Morcovul” muncii sovietice. În: *Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie : ediția a 11-a, 23 mai 2025 : Program, rezumatele*. Chișinău : CEP USM, 2025, pp. 93-94. ISBN 978-9975-62-874-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/229658

DOLGHI, Adrian. Elucidarea de către B.P. Hasdeu a unor aspecte ale vieții cotidiene în lucrarea Istoria critică a românilor. In: *Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea: In memoriam Acad. Iustin Frățiman*, 23 septembrie 2025, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2025, Ediția 6, pp. 9-10. ISBN 978-9975-173-77-3.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/236634

DOLGHI, Adrian. Sistemul de alimentație publică în RSS Moldovenească în anii 1944-1961. In: *Muzeul Național de Istorie a Moldovei. : Istorie - Arheologie - Muzeologie*, Ed. 35, 23-24 octombrie 2025, Chisinau. Chișinău: Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices” SRL, 2025, Ediția 35, pp. 154-155. ISBN 978-5-36241-570-9.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239508

DOLGHI, Adrian. Universul obiectelor materiale ca sursă de cercetare a vieții cotidiene în RSS Moldovenească (1944-1961). In: *Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii*, Ed. Ediția 35, 24 octombrie 2025, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2025,

Ediția XXXVI, pp. 22-23. ISBN 978-9975-173-01-8.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239111

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

FELEA, Alina, DOLGHI, Adrian, GUMENĂI, Ion, REVENCO-BÂRLADEANU, Ala. *Istoria românilor și universală. Manual Clasa a VIII-a.* Chișinău: Editura Texter, 2024. 176 p. ISBN: ISBN 978-9975-3680-0-1

DOLGHI, Adrian, FELEA, Alina, ENCIU, Nicolae, REVENCO-BÎRLADEANU, Ala. *Istoria românilor și universală. Manual pentru clasa a 12-a.* Chișinău: Știința, 2024. 304 p. ISBN 978-9975-85-476-4.

Manualul: Regimul totalitar comunist: represiune și mișcare de rezistență : suport informațional : clasa a 9-a. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova. Chișinău : Lexon-Prim, 2025. – 172 p. ISBN 978-9975-173-73-5. (coautor, 8 teme)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

7. Impactul științific, social și/sau economic al rezultatelor științifice obținute în cadrul proiectului (obligatoriu)

Cercetarea privind viața cotidiană în Republica Sovietică Socialistă Moldovenească între anii 1944 și 1961 a generat rezultate semnificative, având un impact profund în diverse domenii.

Contribuția la literatura istorică: Studiul a adus la lumină 193 de documente inedite, traduse și publicate, care îmbogățesc baza de date a cercetărilor istorice. Aceste documente sunt esențiale pentru viitoarele studii, oferind perspective noi asupra vieții cotidiene în regimul comunist.

Conceptualizarea cotidianului: Definierea cotidianului prin prisma lucrărilor lui Mircea Eliade, Fernand Braudel și Sheila Fitzpatrick v-a permite o înțelegere multidimensională a experienței umane în contexte totalitare, influențând astfel cercetările viitoare în domeniul istoriei sociale și culturale.

Îmbunătățirea conștientizării istorice: Studiul realităților sociale din RSSM a evidențiat dificultățile cu care s-au confruntat cetățenii, cum ar fi lipsurile alimentare și condițiile de trai precare. Aceasta contribuie la o mai bună înțelegere a istoriei recente și a impactului regimurilor totalitare asupra vieții cotidiene.

Reziliența comunității: Cercetarea a subliniat modul în care populația a dezvoltat strategii de adaptare și supraviețuire în fața represiunii, ceea ce poate inspira inițiative sociale contemporane pentru promovarea rezilienței comunităților afectate de crize.

Identitate culturală: Analiza transformărilor vestimentare și sociale ilustrează modul în care politicile comuniste au influențat identitatea culturală și spirituală a populației, având implicații asupra modului în care comunitățile își percep tradițiile și valorile astăzi.

Înțelegerea economiei planificate: Cercetarea asupra sistemului de aprovizionare și a fenomenului speculației oferă o imagine clară asupra disfuncționalităților economiei planificate sovietice. Aceasta poate ajuta la formularea de politici economice mai eficiente în societățile post-comuniste care se confruntă cu moșteniri similare.

Provocările pieței negre: Investigarea pieței negre ca răspuns la deficitul de bunuri subliniază complexitatea interacțiunilor economice într-un sistem totalitar. Aceasta poate informa discuțiile despre reglementările economice actuale și despre modul în care acestea pot influența comportamentele consumatorilor.

În concluzie, cercetarea asupra vieții cotidiene în RSS Moldovenească nu doar că îmbogățește cunoștințele istorice, dar are și implicații profunde pentru societatea contemporană din punct de vedere social și economic. Rezultatele acestei cercetări pot ghida atât studiile academice viitoare, cât și politicile publice actuale.

Monografia „O istorie socială a vieții cotidiene în RSS Moldovenească (1944-1961)” publicată în anul 2025 reprezintă o sinteză științifică asupra istoriei vieții cotidiene în RSSM. Lucrarea contribuie la cunoașterea profundă a impactului regimului totalitar comunist, a realităților sociale și economice asupra vieții cotidiene din RSS Moldovenească și la desovietizare.

8. Colaborare la nivel național în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Colaborare cu Agenția Națională a Arhivelor din Republica Moldova privind digitalizarea documentelor de arhivă necesare elaborării Volumului de documente și studiului științific elaborate în Proiect.

Rezultatul colaborării: au fost cercetate 300 de dosare de documente; au fost digitalizate 500 de documente; 193 documente au fost incluse în Volumul de documente publicat.

- Colaborare cu Muzeul Național de Etnografie și Istorie Naturală privind cercetarea subiectului Vestimentației populației din RSS Moldovenească în anii 1944-1961; cercetarea vieții cotidiene prin intermediul fotografiilor stocate în muzeu.

Rezultatul colaborării: a fost prezentată o comunicare științifică la Conferința MNEIN și elaborat 1 articol științific la temă; A fost elaborat și publicată lucrarea Viața cotidiană în RSS Moldovenească. Studiu de antropologie vizuală.

- Colaborare cu Editura Lexon-Prim privind editarea Studiului științific de antropologie vizuală.
Rezultatul colaborării: A fost depus proiectul de editare la Ministerul Culturii, apoi a fost editată lucrarea.

9. Colaborare la nivel internațional în cadrul implementării proiectului (obligatoriu)

- Colaborare cu Muzeul Țării Făgărașului „Valer Literat” din România.

Rezultatul colaborării: Participarea la conferința anuală a muzeului, prezentarea a 3 comunicări științifice și publicarea a două articole în revista *Anuar Acta Terrae Fagarasiensis*

- Colaborare cu Universitatea „Constantin Brâncuși” din Târgu-Jiu

Rezultatul colaborării: Prezentarea comunicării la conferința internațională *Identitate, tradiții și interferențe culturale* și publicarea articolului *Transformarea portului tradițional al românilor din RSS Moldovenească ca expresie a politicii naționale a statului sovietic în anii (1944-1991).*

- Colaborare cu Muzeul Astra din Sibiu.

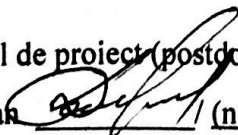
Rezultatul colaborării: Publicarea în Revista Transilvania indexată Scopus a 2 articole științifice

10. Dificultățile în realizarea proiectului de natură financiară, organizatorică, legate de resursele umane etc. (obligatoriu).

- Planificarea prea multor publicații: Culegere de documente, articole, monografie pe parcursul a 2 ani de cercetare a necesitat supra solicitarea, și efort mare pe parcursul a mai multor ore de cât a 8 ore pe zi.
- Necesitatea de a completa și prezenta lunar sau trimestrial la universitate și la ANCD a actelor de primire-predare pentru primirea finanțării a dus la sustragerea din activitățile de bază planificate.

11. Recomandări, propuneri (opțional).

Conducătorul de proiect (postdoctorandul)

Dolghi Adrian (numele, prenumele, semnătura)

Data: 24.11.2025

LȘ

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect

Cifra proiectului 24.00208.0807.09/PD II

Denumirea: Viața cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și economice (1944-1961)

Cercetarea a avut drept obiectiv elucidarea complexității vieții cotidiene în RSS Moldovenească în perioada 1944-1961. Analiza istoriografică a relevat absența unor lucrări care să abordeze viața cotidiană în RSSM ca problemă distinctă de cercetare, fapt ce conferă originalitate prezentului demers.

Rezultatele cercetării au demonstrat că *procesul de sovietizare* desfășurat între 1944 și 1951 a fost implementat prin violență sistematică de către nomenclatura de partid și stat, trupele sovietice și structurile de securitate generând un climat de frică și nesiguranță. Sistemul de impozitare și rechiziționare a transformat practica fiscală într-un mecanism de exploatare și control politic, cu consecințe devastatoare asupra populației rurale. Sistemul de cartele de aprovizionare a generat o stratificare socială, funcționarii de partid beneficiind de regimuri privilegiate, în timp ce marea masă a populației se confrunta cu foamete și lipsuri acute. Colectivizarea a transformat radical viața cotidiană a țăranilor, desființând gospodăriile individuale și impunând colhozul ca principală celulă economică.

Cercetarea a relevat că *școlarizarea generală a copiilor*, deși reprezentând un pas important în dezvoltarea societății, s-a desfășurat în condiții social-economice precare, fiind motivată prioritar de interesul autorităților de a instala controlul administrativ și politico-ideologic asupra tinerei generații. Organizația de pionieri a funcționat ca instrument de îndoctrinare, inoculând copiilor valori, simboluri și clișee ideologice care le-au constituit o identitate sovietică. Sistemul de orfeline, extins în perioada foametei, a prezentat disfuncționalități grave persistente, copiii trăind în condiții insalubre, suferind de malnutriție și fiind supuși exploatării economice sub pretextul educației prin muncă.

Analiza structurilor cotidianului a evidențiat paradoxul modernizării forțate însoțite de pauperizarea populației. Industrializarea nu a generat prosperitate, ci o redistribuire forțată a resurselor umane și o sărăcie generalizată. Violența economică sistemică s-a exprimat prin confiscări, impozitare excesivă, salarii mici și un sistem inechitabil de cartele. Stratificarea socială a creat inegalități profunde, colhoznicii fiind sistematic dezavantajați față de muncitorii industriali prin lipsa salarizării regulate, restricții la deplasare și acces limitat la bunuri de consum.

Transformările impuse în domeniul locuirii, vestimentației și alimentației au reflectat nu doar modernizarea forțată, ci și perpetuarea inegalităților sociale. Criza locuințelor a constituit o problemă structurală persistentă, accesul la locuințe decente funcționând ca instrument de stratificare socială.

Cercetarea vieții private și familiale a relevat amploarea mecanismelor prin care regimul totalitar a penetrat în cele mai intime structuri ale existenței umane. Invasia propagandei în spațiul domestic, organizarea sistematică a timpului liber și transformarea manifestărilor culturale în instrumente ideologice au completat tabloul unei societăți supuse unui control totalitar care încerca să elimine orice formă de autonomie individuală și de sociabilitate spontană.

Summary of the activity and results obtained in the project

Project code 24.00208.0807.09/PD II

Title: *Everyday life in the Moldavian SSR in the context of political, social and economic transformations (1944-1961)*

The research aimed to elucidate the complexity of everyday life in the Moldavian SSR during the period 1944-1961. Historiographical analysis revealed the absence of works addressing everyday life in the MSSR as a distinct research problem, which gives originality to the present approach. The research results demonstrated that the *Sovietization process* carried out between 1944 and 1951 was implemented through systematic violence by the party and state nomenclature, Soviet troops and security structures, generating a climate of fear and insecurity. The taxation and requisition system transformed fiscal practice into a mechanism of exploitation and political control, with devastating consequences for the rural population. The rationing card system generated social stratification, with party officials benefiting from privileged regimes, while most of the population faced famine and acute shortages. Collectivization radically transformed the everyday life of peasants, dismantling individual households and imposing the collective farm as the main economic unit.

The research revealed that *general schooling of children*, although representing an important step in the development of society, took place in precarious socio-economic conditions, being primarily motivated by the authorities' interest in establishing administrative and political-ideological control over the younger generation. The pioneers organization functioned as an indoctrination instrument, instilling in children's ideological values, symbols and clichés that constituted a Soviet identity. The orphanage system, expanded during the famine period, presented persistent serious dysfunctions, with children living in unsanitary conditions, suffering from malnutrition and being subjected to economic exploitation under the pretext of education through work. The *analysis of everyday structures* highlighted the paradox of forced modernization accompanied by the impoverishment of the population. Industrialization did not generate prosperity, but a forced redistribution of human resources and widespread poverty. Systemic economic violence was expressed through confiscations, excessive taxation, low wages and an inequitable rationing system. Social stratification created profound inequalities, with collective farmers being systematically disadvantaged compared to industrial workers through lack of regular wages, travel restrictions and limited access to consumer goods.

The imposed transformations in housing, clothing and food reflected not only forced modernization, but also the perpetuation of social inequalities. The housing crisis constituted a persistent structural problem, with access to decent housing functioning as an instrument of social stratification. *The research of private and family life* revealed the extent of mechanisms through which the totalitarian regime penetrated the most intimate structures of human existence. The invasion of propaganda into the domestic space, the systematic organization of free time and the transformation of cultural manifestations into ideological instruments completed the picture of a society subjected to totalitarian control that tried to eliminate any form of individual autonomy and spontaneous sociability.

Conducătorul de proiect: Adrian Dolghi (numele, prenumele, semnătura)

Data: 24.11.25

LȘ

**Lista lucrărilor științifice, științifico-metodice și didactice
publicate în anul 2024-2025 în cadrul proiectului**

**Viața cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și
economice (1944-1961)**

1. Monografii (recomandate spre editare de consiliul științific/senatul organizației din domeniile cercetării și inovării)

1.1. monografii internaționale

1.2. monografii naționale

DOLGHI, Adrian. *Viața cotidiană în RSS Moldovenească: (1944-1961). Studiu și documente*. Chișinău: S. n., 2024 375 p. ISBN 978-9975-46-955-5.

DOLGHI, Adrian. *O istorie socială a vieții cotidiene în RSS Moldovenească (1944-1961)*. Chișinău : [S. n.], 2025. 436 p. ISBN 978-5-86654-537-7.

DOLGHI, Adrian. *Viața cotidiană în RSS Moldovenească : (1944-1961) : Studiu de istorie și antropologie vizuală*. Chișinău : Lexon-Prim, 2025. ISBN 978-9975-173-63-6.

2. Capitole în monografii naționale/internaționale

3. Editor culegere de articole, materiale ale conferințelor naționale/internaționale

4. Articole în reviste științifice

4.1. în reviste din bazele de date Web of Science și SCOPUS (cu indicarea factorului de impact IF)

DOLGHI. A. Documentarea vizuală în cercetările istorice și etnologice din Basarabia și Republica Moldova (sfârșitul secolului al XIX-lea - începutul secolului XXI). In: *Transilvania*, 2024, nr. 9, p.76-89. ISSN: 0255-0539.

<https://revistatransilvania.ro/documentarea-vizuala-in-cercetarile-istorice-si-etnologice-din-basarabia-si-republica-moldova/>

4.2. în alte reviste din străinătate recunoscute

DOLGHI A. Transformările în vestimentația populației RSS Moldovenești în contextul realităților sociale și economice din anii 1944-1961. In: *Anuar Acta Terrae Fagarasiensis*, 2024, XIII, p. 352-367. ISSN 2285 – 5130.

<https://cetateafagarasului.com/wp-content/uploads/26-Adrian-Dolghi.pdf>

4.3. în reviste din Registrul National al revistelor de profil, cu indicarea categoriei

4.4. în alte reviste naționale

5. Articole în culegeri științifice naționale/internaționale

5.1. culegeri de lucrări științifice editate peste hotare

5.2 culegeri de lucrări științifice editate în Republica Moldova

6. Articole în materiale ale conferințelor științifice

6.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

DOLGHI, A. *Transformările în vestimentația populației rurale din RSS Moldovenească în anii 1944-1961*. În: Conservarea și valorizarea moștenirii culturale. Studii și articole. Lucrările Conferinței cu participare internațională Patrimoniul cultural imaterial în contextul păstrării și valorizării peisajului cultural, Baia Mare, 20-23 septembrie 2023 cu ocazia marcării a 20 de ani de la semnarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial. Natalia Lazar, Delia Suiogan, Monica Mare (coordonatori). Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2024, p. 144-156. ISBN: 978-606-537-740-0.

DOLGHI, A. *Transformarea portului tradițional al românilor din RSS Moldovenească ca expresie a politicii naționale a statului sovietic on anii (1944-1991)*. În: Identitate, tradiții și interferențe culturale = Identity, traditions and cultural interferences. Coordonatori: Gherghina Boda, Dumitru-Cătălin Rogojanu, Adrian-Marcel I. Tudor-Drăghici. Târgoviște: Cetatea de Scaun, 2025, pp. 223-244. ISBN 978-606-537-767-7.

6.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

6.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

DOLGHI, A. *Viziuni asupra cotidianului în opera științifică și literară a lui Mircea Eliade*. In: Probleme sensibile și controversate ale societății contemporane: Materialele Conferinței științifice naționale cu participare internațională, Chișinău, 25-26 octombrie 2024, coordonatori: Valentina Ursu, Larisa Noroc. Chișinău : CEP UPSC, 2025, pp. 238-246.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/228779

6.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

7. Teze ale conferințelor științifice

7.1. în lucrările conferințelor științifice internaționale (peste hotare)

DOLGHI, Adrian. *Propaganda comunistă versus asigurarea raționalizată cu produse alimentare și mărfuri industriale de larg consum în RSS Moldovenească (1944-1947)*. In: *Congresul Național al Istoricilor Români*. Rezumate ale comunicărilor, Chișinău –Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]. – Chișinău: [S. n.], 2024, p.238-239. ISBN 978-5-36241-280-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212363

DOLGHI, Adrian. *Aplicarea cunoștințelor și materialelor referitoare la viața cotidiană în RSS Moldovenească în predarea/învățarea istoriei în ciclul gimnazial și liceal: aspecte teoretice și practic*. In: *Congresul Național al Istoricilor Români*. Rezumate ale comunicărilor, Chișinău – Suceava, 27-31 august 2024: [ediția a 4-a]. – Chișinău: [S. n.], 2024, p.282. ISBN 978-5-36241-280-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/212442

DOLGHI, Adrian. The fight against "speculation" in the Moldovan SSR in 1944-1961. In: *The 2nd International Conference "Heritage Capitalisation And Development - Identity, Innovation, Digitalisation, Environment, Awareness And Security" Heritage – Ideas*. October 30-31, 2024, Bucharest, Romania. p. 43-44. (fără ISBN).

https://www.ien.ro/sites/default/files/Heritage-IIDEAS%202024_Book%20of%20abstracts.pdf

7.2. în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova)

7.3. în lucrările conferințelor științifice naționale cu participare internațională

7.4. în lucrările conferințelor științifice naționale

DOLGHI, Adrian. Documentarea vizuală în cercetările Institutului Social român din Basarabia. In: *Conferința Științifică Națională: Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea*, 24 septembrie 2024, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2024, Ediția 5, pp. 20-21. ISBN 978-9975-172-93-6.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/213140

DOLGHI, Adrian. Vestimentația în mediul rural din RSS Moldovenească în anii 1944-1961 (în baza materialului colectat în expedițiile etnografice). In: *Conferința Științifică Națională: Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii*, Ed. Ediția 35, 23 octombrie 2024, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2024, Ediția XXXV, pp. 28-29. ISBN 978-9975-173-01-8.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/215099

DOLGHI, Adrian. Întrecerile socialiste în RSS Moldovenească (1944-1961): „Bățul și Morcovul” muncii sovietice. În: Sesiunea științifică a Departamentului Istoria Românilor, Universală și Arheologie : ediția a 11-a, 23 mai 2025 : Program, rezumatele. Chișinău : CEP USM, 2025, pp. 93-94. ISBN 978-9975-62-874-7.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/229658

DOLGHI, Adrian. Elucidarea de către B.P. Hasdeu a unor aspecte ale vieții cotidiene în lucrarea Istoria critică a românilor. In: *Istorie, etnografie și spiritualitate în viziunea personalităților basarabene din a doua jumătate a sec. al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea: In memoriam Acad. Iustin Frățiman*, 23 septembrie 2025, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2025, Ediția 6, pp. 9-10. ISBN 978-9975-173-77-3.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/236634

DOLGHI, Adrian. Sistemul de alimentație publică în RSS Moldovenească în anii 1944-1961. In: *Muzeul Național de Istorie a Moldovei. : Istorie - Arheologie - Muzeologie*, Ed. 35, 23-24 octombrie 2025, Chisinau. Chișinău: Casa Editorial-Poligrafică „Bons Offices” SRL, 2025, Ediția 35, pp. 154-155. ISBN 978-5-36241-570-9.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239508

DOLGHI, Adrian. Universul obiectelor materiale ca sursă de cercetare a vieții cotidiene în

RSS Moldovenească (1944-1961). In: *Perspective contemporane în etnologie, muzeologie și științele naturii*, Ed. Ediția 35, 24 octombrie 2025, Chișinău. Chișinău: Editura „Lexon-Prim”, 2025, Ediția XXXVI, pp. 22-23. ISBN 978-9975-173-01-8.

https://ibn.idsi.md/ro/vizualizare_articol/239111

Notă: vor fi considerate teze și nu articole materialele care au un volum de până la 0,25 c.a.

8. Alte lucrări științifice (recomandate spre editare de o instituție acreditată în domeniu)

8.1. cărți (cu caracter informativ)

8.2. enciclopedii, dicționare

8.3. atlase, hărți, albume, cataloage, tabele etc. (ca produse ale cercetării științifice)

9. Brevete de invenții și alte obiecte de proprietate intelectuală, materiale la saloanele de invenții

10. Lucrări științifico-metodice și didactice

10.1. manuale pentru învățământul preuniversitar (aprobate de ministerul de resort)

FELEA, Alina, **DOLGHI, Adrian**, GUMENÂI, Ion, REVENCO-BÂRLADEANU, Ala. *Istoria românilor și universală. Manual Clasa a VIII-a*. Chișinău: Editura Texter, 2024. 176 p. ISBN: ISBN 978-9975-3680-0-1

DOLGHI, Adrian, FELEA, Alina, ENCIU, Nicolae, REVENCO-BÎRLADEANU, Ala. *Istoria românilor și universală. Manual pentru clasa a 12-a*. Chișinău: Știința, 2024. 304 p. ISBN 978-9975-85-476-4.

Manualul: Regimul totalitar comunist: represiune și mișcare de rezistență : suport informațional : clasa a 9-a. Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova va. Chișinău : Lexon-Prim, 2025. – 172 p. ISBN 978-9975-173-73-5. (coautor, 8 teme)

10.2. manuale pentru învățământul universitar (aprobate de consiliul științific /senatul instituției)

10.3. alte lucrări științifico-metodice și didactice

11. Recomandări, propuneri.

**Executarea devizului de cheltuieli,
conform anexei nr. 2.3 din contractul de finanțare pentru anul 2025**

Cifrul proiectului: 24.00208.0807.09/PD II

Cheltuieli, mii lei				
Denumirea	Cod		Anul de gestiune	
	Eco (k6)	Aprobat	Modificat +/-	Precizat
Burse de studii a studenților autohtoni	281211	140,4		140,4
Servicii editare	222910	31,6		31,6
Total		172,0		172,0

Rector Alexandra Barbăneagră _____
(numele, prenumele, semnătura)

Contabil (economist) Elena Siculțan _____
(numele, prenumele, semnătura)

Conducătorul proiectului Adrian Dolghi _____
(numele, prenumele, semnătura)

UNIVERSITATEA
PEDAGOGICĂ DE STAT
ION CREANGĂ
DIN CHIȘINĂU

EXTRAS
din procesul-verbal nr. 3
al ședinței Senatului Universității Pedagogice de Stat „Ion Creangă” din Chișinău
din 27.11.2025

Total membri ai senatului: 65

Au fost prezenți: 44

Președintele ședinței: Barbăneagră Al., dr. conf. univ.

S-a discutat: Bilanțul activității privind implementarea proiectului „Viața cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și economice (1944 – 1961)”

S-a propus: Aprobarea raportului final privind implementarea proiectului „*Viața cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și economice (1944 – 1961)*”, cifrul 24.00208.0807.09/PD, conducătorul proiectului Adrian DOLGHI.

S-a votat: Pro – 44. Contra – 0. S-au abținut – 0.

S-a decis: A aproba raportul final privind implementarea proiectului „*Viața cotidiană în RSS Moldovenească în contextul transformărilor politice, sociale și economice (1944 – 1961)*”, cifrul 24.00208.0807.09/PD, conducătorul proiectului Adrian DOLGHI.

Secretar științific al Senatului
UPS „Ion Creangă” din Chișinău

DERMENJI Svetlana, dr. conf. univ.